

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: 11 FEB. 2005
uw kenmerk: C/S/04/2665
uw brief van: 7 december 2004
ons kenmerk: arc-2004.01919/3

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein
Rechtspleging en rechtshulp over de periode vanaf 1952 voor de zorgdragers de
Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten en de Raden van Toezicht
van de Orde van Advocaten in het arrondissement

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst *Rechtspleging en rechtshulp* over de periode vanaf 1952 die hierboven genoemde publiekrechtelijke lichamen in hun hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 willen doen vaststellen.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De Raad adviseert u deze selectielijst vast te stellen voor de periode vanaf 1952, met inachtneming van de in dit advies gemaakte opmerkingen.
De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerp-lijst

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp is een onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *De Orden van Advocaten. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Orden van Advocaten, 1952-heden* (z.p., 2004, niet gepubliceerd).

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerp-lijst mee te werken.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode vanaf 1952 waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdragers.

Wel opgenomen in de ontwerp-lijst, maar zonder dat het verslag van het driehoeksoverleg er blijk van geeft dat hierover driehoeksoverleg is gevoerd, zijn de actoren de Deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement en de Vergadering van de Nederlandse Orde van Advocaten. De laatstgenoemde actor ontbreekt bovendien in het actorenoverzicht in de inleiding op de selectielijst.

De Raad adviseert u om het verslag driehoeksoverleg en de inleiding op de selectielijst op dit punt te doen corrigeren, zodat ondubbelzinnig duidelijk is

welke handelingen van welke actoren de procedure hebben doorlopen en wat de reikwijdte van de ontwerp-lijst is.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria meent de Raad, op basis van het verslag driehoeksoverleg en de ontwerp-lijst die daar het resultaat van is, dat voldoende rekening is gehouden met het cultuurhistorisch belang, het administratieve belang en het belang van de recht- en bewijszoekende burgers.

Niettemin zijn verbeteringen mogelijk en wenselijk. In paragraaf 5 doet hij daarvoor een aantal specifieke voorstellen voor verbetering van de ontwerp-lijst.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de hierna volgende opmerkingen.

Handeling 1: het kiezen van de deken en de overige leden van de Raad van Toezicht

Handeling 8: het kiezen van de deken en de overige leden van de Algemene Raad

De handelingen zijn vergelijkbaar, maar overlappen niet: de een heeft betrekking op het arrondissementsniveau, de ander op het landelijke niveau. De Raad is van mening dat het te ver voert om alle neerslag van deze handelingen te bewaren.

De manier waarop de verkiezingen zijn gereguleerd is het bewaren waard, evenals (indien relevant) de kandidatenlijst en de verkiezingsuitslag. De overige administratieve neerslag van de verkiezingen zijn, net zoals bij verkiezingen voor gemeenteraden of de Tweede Kamer, niet relevant vanuit het oogpunt van de hoofdlijnen van beleid en/of als bron voor de geschiedenis van Nederland en zijn inwoners. De Raad adviseert u dan ook om de handeling te waarderen met V 10, met uitzondering van de neerslag van de regelgeving rondom de verkiezingen, van de kandidaatstelling en de vaststelling van de uitslag.

Handeling 11: het benoemen van een secretaris voor de Algemene Raad

De neerslag van deze handeling wordt voorgedragen voor permanente bewaring. Benoemingen, hetzij in personele, rechtspositionele zin, hetzij als lid van allerhande gremia, worden in de selectielijsten van de rijksoverheid en ook van ZBO's en PBO's vernietigbaar geacht. Er is nooit sprake van werkelijke relevantie voor de hoofdlijnen van beleid, en voor zover de wetenschap wie op

welke post zat relevant is voor de geschiedenis van Nederland en zijn inwoners zijn er vele andere (gedrukte) bronnen denkbaar waaruit dergelijke informatie geput kan worden. De Raad adviseert u van deze algemeen gehanteerde en geaccepteerde lijn niet af te wijken, tenzij daarvoor specifieke en geëigende gronden aan te voeren zijn.

Handeling 45: het opstellen van jaarverslagen van de Orde in het arrondissement

Net als de neerslag van het opstellen van begrotingen en jaarrekeningen van de Orde op arrondissementsniveau wordt ook het opstellen van de jaarverslagen voorgedragen voor vernietiging na 5 jaar. In het geval van de begrotingen en de jaarrekeningen echter wordt de neerslag van het vaststellen van deze documenten wel bewaard (resp. de handelingen 37 en 43). Een dergelijke handeling ontbreekt als het gaat om de jaarverslagen. De Raad adviseert u om deze jaarverslagen wel voor bewaring aan te merken, ofwel door toevoeging van een extra, te bewaren, handeling voor de vaststelling van de jaarverslagen ofwel door herziening van de waardering van handeling 45.

Handeling 56: het voorbereiden, vaststellen, coördineren en evalueren van het huisvestingsbeleid van de Nederlandse Orde van Advocaten

Handeling 57: het voorbereiden, vaststellen, coördineren en evalueren van het huisvestingsbeleid van de Orde in het arrondissement

De neerslag van beide handelingen wordt voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 4. De Raad ziet echter geen betekenisvolle relatie tussen de inrichting van de organisatie en het huisvestingsbeleid. Evenmin ziet hij andere gronden voor bewaring van deze neerslag. In selectielijsten van andere overheden, ZBO's en PBO's wordt dergelijke neerslag ook zelden, en dan alleen op speciale gronden, als te bewaren gewaardeerd. De Raad adviseert u de waarderingen van de handelingen 56 en 57 te wijzigen in V 10.

Handeling 65: het uitvoeren van beleid met betrekking tot informatie- en communicatieaangelegenheden van de Orde in het arrondissement

Handeling 63: het uitvoeren van beleid met betrekking tot informatie- en communicatieaangelegenheden van de Nederlandse Orde van Advocaten

Handeling 167: het door de Algemene Raad (periodiek) informeren van de leden omtrent organisatorische en andere voor hem van belang zijnde zaken

Handeling 170: het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de advocatuur

De neerslag van de handelingen 65 en 63, respectievelijk van de actor Raad van Toezicht op het arrondissementsniveau en van de actor Algemene Raad op nationaal niveau, wordt voorgedragen voor vernietiging na 5 jaar. De handelingen 167 en 170, beide van de Algemene Raad en dus betrekking hebbend op het nationale niveau, zijn te beschouwen als nadere specificatie van het communicatiegedeelte van handeling 63. De Raad constateert dat de

waarderingen van deze handelingen niet consistent zijn. Ook constateert hij dat eindproducten van voorlichting op arrondissementsniveau niet worden bewaard. Ten aanzien van de automatiseringscomponent van de handelingen 63 en 65 herhaalt de Raad wat hij al vaker, en in de meeste gevallen over lijsten van ZBO's of PBO's heeft opgemerkt: vanuit het oogpunt van digitale duurzaamheid is het wenselijk om gegevens over geautomatiseerde systemen te behouden zolang die systemen en de daarin vervatte gegevens vanuit de optiek van de bedrijfsvoering, de bewijsvoering en/of het cultuurhistorisch belang bewaard moeten worden.

De Raad adviseert u om de handelingen 65 en 63 te laten vervallen. Voor het communicatiegedeelte van handeling 65 dient een nieuwe handeling te worden geformuleerd die aansluit bij de handelingen 167 en 170, waarbij de eindproducten voor blijvende bewaring aangemerkt dienen te worden.

De automatiseringscomponent van de handelingen 65 en 63 zou tot uitdrukking gebracht moeten worden in handelingen die inzicht geven in de aard en het belang van de geautomatiseerde werkprocessen. Die handelingen dienen vervolgens naar hun specifieke aard te worden gewaardeerd.

Handeling 98: het voorbereiden en verslagleggen van vergaderingen van de Raad van Toezicht, de Orde van Advocaten in het arrondissement, werkgroepen, commissies en overige interne overlegkaders

Deze handeling kan zowel betrekking hebben op gremia die van belang zijn voor de reconstructie van de hoofdlijnen van beleid als op gremia die dat absoluut niet zijn. Toch wordt de neerslag van de handeling als geheel voor permanente bewaring voorgedragen. De Raad is van mening dat de selectiedoelstelling daarmee niet gediend is, en dat deze waardering kan leiden tot het bewaren van onnodig en onwenselijk veel materiaal. Hij adviseert u dan ook om gedifferentieerd te waarden naar het belang van de gremia in kwestie in relatie tot de hoofdlijnen van het beleid.

Handeling 118: het verlengen of verkorten van de duur van de stage van een stagiaire

In het driehoeksoverleg is met succes gepleit voor het bewaren van de neerslag van deze handeling. De Raad acht het voorstelbaar dat met name verlengingen van stageperiodes een achtergrond hebben die de neerslag interessant maakt. Hij acht het even voorstelbaar dat aan een groot deel van deze beslissingen volkomen normale overwegingen ten grondslag lagen, die vanuit historisch oogpunt geen enkele waarde hebben. Hij acht het dan ook onnodig om de totale neerslag van handeling 118 te bewaren teneinde enkele bijzondere gevallen ("kwesities", zoals het verslag driehoeksoverleg het noemt) van vernietiging te redden. Hij is van mening dat artikel 5^e in dit geval toereikend is als vangnet. De toevoeging van een opmerking over de mogelijke aanwezigheid en waarde van dossiers over "kwesities" kan de bewerker op het juiste spoor zetten.

Handeling 196: het behandelen van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid van de Orde van Advocaten in het arrondissement

De Raad stemt in met het voorstel om de neerslag van handeling 196 na 5 jaar te vernietigen, maar adviseert u om de handeling te voorzien van een opmerking dat dossiers van klachten die aanleiding gaven tot beleidswijzigingen op grond van artikel 5^e van vernietiging uitgezonderd dienen te worden.

Handeling 145: het vaststellen van het aantal opleidingspunten dat advocaten per kalenderjaar in het kader van de permanente opleiding dienen te behalen

De Raad acht het niet nodig dat de neerslag van deze handeling wordt bewaard. Bij de handeling is vermeld dat het puntenaantal sinds 1999 is opgenomen in de Verordening Permanente Opleiding, waarmee bewaring van de feitelijke informatie vanaf dat jaar al is gewaarborgd. De Raad adviseert u daarom om de B-waardering te beperken tot de vaststellingsbesluiten tot 1999, en de overige neerslag als vernietigbaar aan te merken met een termijn van 5 jaar.

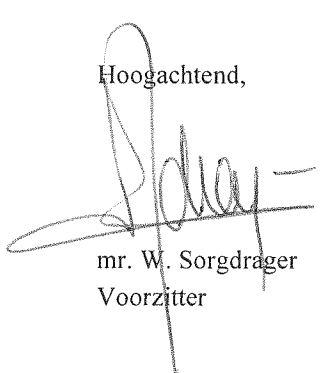
Handeling 190: het beslissen op beroepschriften naar aanleiding van beschikkingen van de Raad van Toezicht en het voeren van verweer in beroepschriftprocedures voor administratiefrechtelijke organen

De Raad stelt vast dat de neerslag van deze handeling voor bewaring wordt aangemerkt op grond van criterium 5. De Raad meent dat bewaring van dat deel van de neerslag die betrekking heeft op het optreden van de Algemene Raad als partij in een gerechtelijke procedure, geen zin heeft. Een dergelijk dossier van een van de procederende partijen is immers per definitie incompleet. De lijst *Rechterlijke Macht* voorziet in het bewaren van steekproeven en voorbeeldossiers, en dat volstaat. De Raad adviseert u handeling 190 te splitsen in een handeling met betrekking tot het beslissen op beroepschriften 9te waarden met B5) en een handeling met betrekking tot het voeren van verweer (te waarden met V met een vernietigingstermijn van circa 5 jaar).

6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode vanaf 1952 met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

C.H. Weeda
Algemeen secretaris